

Curs 13

- Tehnici de programare
- Organizare examen

Tehnici de programare

- **strategii de rezolvare a problemelor mai dificile**
- **algoritmi generali pentru rezolvarea unor tipuri de probleme**
- **de multe ori o problemă se poate rezolva cu mai multe tehnici – se alege metoda mai eficientă**
- **problema trebuie să satisfacă anumite criterii pentru a putea aplica tehnică**
- **descriem algoritmul general pentru fiecare tehnică**

Divide and conquer – Metoda divizării - pași

- ✧ **Pas 1 Divide** - se împarte problema în probleme mai mici (de același structură)
  - împărțirea problemei în două sau mai multe probleme disjuncte care se poate rezolva folosind același algoritm
- ✧ **Pas 2 Conquer** – se rezolvă subproblemele recursiv
- ✧ **Step3 Combine** – combinarea rezultatelor

Divide and conquer – algoritm general

```
def divideAndConquer(data):  
    if size(data) < a:  
        #solve the problem directly  
        #base case  
        return rez  
    #decompose data into d1,d2,...,dk  
    rez_1 = divideAndConquer(d1)  
    rez_2 = divideAndConquer(d2)  
    ...  
    rez_k = divideAndConquer(dk)  
    #combine the results  
    return combine(rez_1, rez_2, ..., rez_k)
```

Putem aplica divide and conquer dacă:

O problemă P pe un set de date D poate fi rezolvat prin rezolvarea aceleiași probleme P pe un alt set de date $D' = d_1, d_2, \dots, d_k$, de dimensiune mai mică decât dimensiunea lui D

Complexitatea ca timp de execuție pentru o problemă rezolvată folosind divide and conquer poate fi descrisă de recurența:

$$T(n) = \begin{cases} \text{solving trivial problem,} & \text{if } n \text{ is small enough} \\ k \cdot T(n/k) + \text{time for dividing} + \text{time for combining,} & \text{otherwise} \end{cases}$$

Divide and conquer – 1 / n-1

Putem divide datele în: date de dimensiune 1 și date de dimensiune n-1

Exemplu: Caută maximul

```
def findMax(l):  
    """  
        find the greatest element in the list  
        l list of elements  
        return max  
    """  
    if len(l)==1:  
        #base case  
        return l[0]  
    #divide into list of 1 elements and a list of n-1 elements  
    max = findMax(l[1:])  
    #combine the results  
    if max>l[0]:  
        return max  
    return l[0]
```

Complexitate timp

Recurența: $T(n) = \begin{cases} 1 & \text{for } n=1 \\ T(n-1)+1 & \text{otherwise} \end{cases}$

$$\begin{aligned} T(n) &= T(n-1) + 1 \\ T(n-1) &= T(n-2) + 1 \\ T(n-2) &= T(n-3) + 1 \Rightarrow T(n) = 1 + 1 + \dots + 1 = n \in \Theta(n) \\ &\dots = \dots \\ T(2) &= T(1) + 1 \end{aligned}$$

Divizare în date de dimensiune n/k

```
def findMax(l):  
    """  
        find the greatest element in the list  
        l list of elements  
        return max  
    """  
    if len(l)==1:  
        #base case  
        return l[0]  
    #divide into 2 of size n/2  
    mid = len(l) /2  
    max1 = findMax(l[:mid])  
    max2 = findMax(l[mid:])  
    #combine the results  
    if max1<max2:  
        return max2  
    return max1
```

Complexitate ca timp:

$$\text{Recurența: } T(n) = \begin{cases} 1 & \text{for } n=1 \\ 2T(n/2) + 1 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\begin{aligned} T(2^k) &= 2T(2^{k-1}) + 1 \\ 2T(2^{k-1}) &= 2^2T(2^{k-2}) + 2 \\ \text{Notăm: } n = 2^k \Rightarrow k = \log_2 n \quad 2^2T(2^{k-2}) &= 2^3T(2^{k-3}) + 2^2 \Rightarrow \\ &\dots = \dots \\ 2^{(k-1)}T(2) &= 2^kT(1) + 2^{(k-1)} \end{aligned}$$

$$T(n) = 1 + 2^1 + 2^2 \dots + 2^k = (2^{k+1} - 1) / (2 - 1) = 2^{k+1} - 1 = 2n - 1 \in \Theta(n)$$

Divide and conquer - Exemplu

Calculați x^k unde $k \geq 1$ număr întreg

Aborare simplă: $x^k = k * k * \dots * k$ - k-1 înmulțiri (se poate folosi un for) $T(n) \in \theta(n)$

Rezolvare cu metoda divizării:

$$x^k = \begin{cases} x^{(k/2)} x^{(k/2)} & \text{for } k \text{ even} \\ x^{(k/2)} x^{(k/2)} x & \text{for } k \text{ odd} \end{cases}$$

```
def power(x, k):  
    """  
        compute x^k  
        x real number  
        k integer number  
        return x^k  
    """  
    if k==1:  
        #base case  
        return x  
    #divide  
    half = k/2  
    aux = power(x, half)  
    #conquer  
    if k%2==0:  
        return aux*aux  
    else:  
        return aux*aux*x
```

Divide: calculează k/2

Conquer: un apel recursiv pentru a calcul $x^{(k/2)}$

Combine: una sau doua înmulțiri

Complexitate: $T(n) \in \theta(\log_2 n)$

Divide and conquer

- ⤴ **Căutare binară** ($T(n) \in \theta(\log_2 n)$)
  - **Divide** – împărțim lista în două liste egale
  - **Conquer** – căutăm în stânga sau în dreapta
  - **Combine** – nu e nevoie
- ⤴ **Quick-Sort** ($T(n) \in \theta(n \log_2 n)$ **mediu**)
- ⤴ **Merge-Sort**
  - **Divide** – împărțim lista în două liste egale
  - **Conquer** – sortare recursivă pentru cele două liste
  - **Combine** – interclasare liste sortate

Backtracking

- ✧ se aplică la probleme de căutare unde se caută mai multe soluții
- ✧ generează toate soluțiile (dacă sunt mai multe) pentru problemă
- ✧ caută sistematic prin toate variantele de soluții posibile
- ✧ este o metodă sistematică de a itera toate posibilele configurații în spațiu de căutare
- ✧ este o tehnică generală – trebuie adaptat pentru fiecare problemă în parte.
- ✧ Dezavantaj – are timp de execuție exponențial

Algoritm general de descoperire a tuturor soluțiilor unei probleme

Se bazează pe construirea incrementală de soluții-candidat, abandonând fiecare candidat parțial imediat ce devine clar că acesta nu are șanse să devină o soluție validă

Metoda generării și testării (Generate and test)

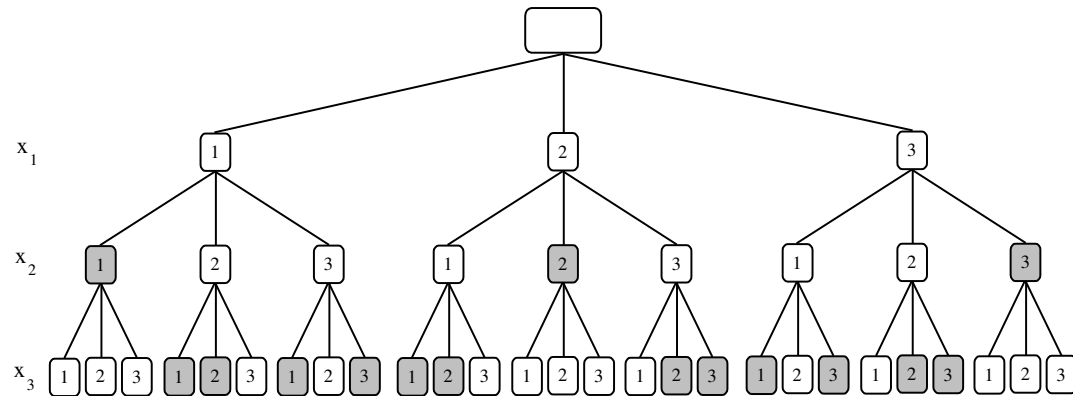
Problemă – Fie n un număr natural. Tipăriți toate permutările numerelor $1, 2, \dots, n$.

Pentru $n=3$

<pre>def perm3(): for i in range(0,3): for j in range(0,3): for k in range(0,3): #a possible solution possibleSol = [i,j,k] if i!=j and j!=k and i!=k: #is a solution print possibleSol</pre>	<pre>[0, 1, 2] [0, 2, 1] [1, 0, 2] [1, 2, 0] [2, 0, 1] [2, 1, 0]</pre>
---	--

- Metoda generării și testării - *Generate and Test*
  - Generare: se generează toate variantele posibile de liste de lungime 3 care conțin doar numerele 0,1,2
  - Testare: se testează fiecare variantă pentru a verifica dacă este soluție.

Generare și testare – toate combinațiile posibile

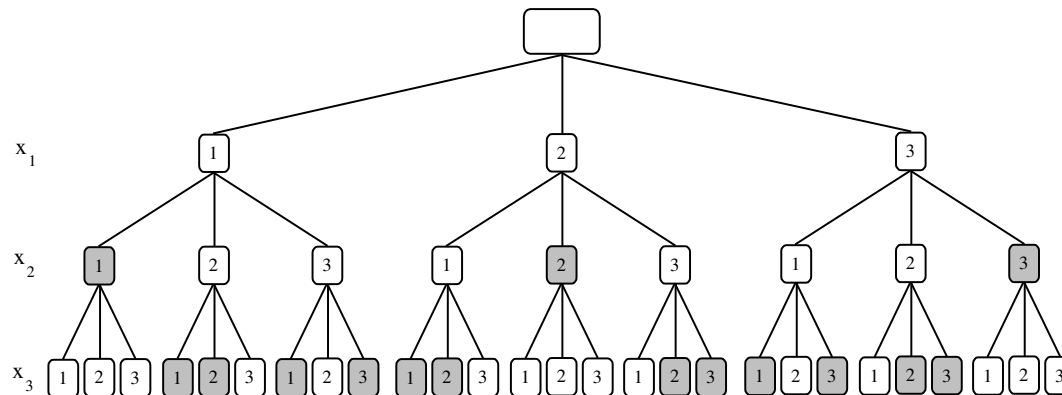
Probleme:

- Numărul total de **liste generate este 3^3** , în cazul general n^n
- inițial se generează toate componentele listei, apoi se verifica dacă lista este o permutare – în unele cazuri nu era nevoie să continuăm generarea (ex. Lista care începe cu 1,1 sigur nu conduce la o permutare)
- Nu este general. Funcționează doar pentru $n=3$

În general: dacă n este adâncimea arborelui (numărul de variabile/componente în soluție) și presupunând că fiecare componentă poate avea k posibile valori, numărul de noduri în arbore este k^n . Înseamnă că pentru căutarea în întreg arborele avem o complexitate exponențială, $O(k^n)$.

Îmbunătățiri posibile

- să evităm crearea completă a soluției posibile în cazul în care știm cu siguranță că nu se ajunge la o soluție.
  - Dacă prima componentă este 1, atunci nu are sens să asignăm 1 și pentru a doua componentă

- lucrăm cu liste parțiale (soluție parțială)
- extindem lista cu componente noi doar dacă sunt îndeplinite anumite condiții (*condiții de continuare*)
  - *dacă lista parțială nu conține duplicate*

Generate and test - recursiv

folosim recursivitate pentru a genera toate soluțiile posibile (soluții candidat)

<pre>def generate(x,DIM): if len(x)==DIM: print x return x.append(0) for i in range(0,DIM): x[-1] = i generate(x,DIM) x.pop() generate([],3)</pre>	<pre>[0, 0, 0] [0, 0, 1] [0, 0, 2] [0, 1, 0] [0, 1, 1] [0, 1, 2] [0, 2, 0] [0, 2, 1] [0, 2, 2] [1, 0, 0] ...</pre>
--	--

Testare – se tipărește doar soluția

<pre>def generateAndTest(x, DIM): if len(x) == DIM and isSet(x): print(x) if len(x) > DIM: return x.append(0) for i in range(0, DIM): x[-1] = i generateAndTest(x, DIM) x.pop() generateAndTest([], 3)</pre>	<pre>[0, 1, 2] [0, 2, 1] [1, 0, 2] [1, 2, 0] [2, 0, 1] [2, 1, 0]</pre>
---	--

- În continuare se generează toate listele ex: liste care încep cu 0,0
- ar trebui sa nu mai generăm dacă conține duplicate Ex (0,0) – aceste liste cu siguranță nu conduc la rezultat – la o permutare

Reducem spatiu de căutare – nu generăm chiar toate listele posibile

Un candidat e valid (merită să continuăm cu el) doar dacă nu conține duplicate

<pre>def backtracking(x,DIM): if len(x)==DIM: print (x) return #stop recursion x.append(0) for i in range(0,DIM): x[-1] = i if isSet(x): #continue only if x can conduct to a solution backtracking(x,DIM) x.pop() backtracking([], 3)</pre>	<pre>[0, 1, 2] [0, 2, 1] [1, 0, 2] [1, 2, 0] [2, 0, 1] [2, 1, 0]</pre>
--	--

Este mai bine decât varianta *generează și testează*, dar complexitatea ca timp de execuție este tot exponențial.

Permutări

- **rezultat:** $x = (x_0, x_1, \dots, x_n), x_i \in (0, 1, \dots, n-1)$
- **e o soluție:** $x_i \neq x_j \text{ for any } i \neq j$

8 Queens problem:

Plasați pe o tablă de șah 8 regine care nu se atacă.

- **Rezultat:** 8 poziții de regine pe tablă
- **Un rezultat parțial e valid:** dacă nu există regine care se atacă
  - nu e pe același coloana, linie sau diagonală
- **Numărul total de posibile poziții (atât valide cât și invalide):**
  - combinări de 64 luate câte 8, $C(64, 8) \approx 4.5 \times 10^9$
- **Generează și testează** – nu rezolvă problema în timp rezonabil

Ar trebui să generăm doar poziții care pot conduce la un rezultat (să reducem spațiu de căutare)

- ♣ Dacă avem deja 2 regine care se atacă nu ar trebui să mai continuăm cu această configurație
- ♣ avem nevoie de toate soluțiile

Backtracking

- **spațiu de căutare:** $S = S_1 \times S_2 \times \dots \times S_n$;
- x este un vector ce reprezintă **soluția**;
- $x[1..k]$ în $S_1 \times S_2 \times \dots \times S_k$ este o **soluție candidat**; este o configurație parțială care ar putea conduce la rezultat; k este numărul de componente deja construită;
- **consistent** – o funcție care verifică dacă o soluție parțială este soluție candidat (poate conduce la rezultat)
- **soluție** este o funcție care verifică dacă o soluție candidat $x[1..k]$ este o soluție pentru problemă.

Algoritmul Backtracking – recursiv

```
def backRec(x):  
    x.append(0) #add a new component to the candidate solution  
    for i in range(0,DIM):  
        x[-1] = i #set current component  
        if consistent(x):  
            if solution(x):  
                solutionFound(x)  
            backRec(x) #recursive invocation to deal with next components  
    x.pop()
```

Algoritm mai general (componentele soluției pot avea domenii diferite (iau valori din domenii diferite))

```
def backRec(x):  
    el = first(x)  
    x.append(el)  
    while el!=None:  
        x[-1] = el  
        if consistent(x):  
            if solution(x):  
                outputSolution(x)  
            backRec(x[:])  
        el = next(x)
```

Backtracking

Cum rezolvăm problema folosind algoritmul generic:

- trebuie sa reprezentăm soluția sub forma unui vector $X = (x_0, x_1, \dots, x_n) \in S_0 \times S_1 \times \dots \times S_n$
- definim ce este o soluție candidat valid (condiție prin care reducem spațiu de căutare)
- definim condiția care ne zice daca o soluție candidat este soluție

```
def consistent(x):  
    """  
        The candidate can lead to an actual  
        permutation only if there are no duplicate elements  
    """  
    return isSet(x)  
  
def solution(x):  
    """  
        The candidate x is a solution if  
        we have all the elements in the permutation  
    """  
    return len(x) == DIM
```

Backtracking – iterativ

```
def backIter(dim):  
    x=[-1]    #candidate solution  
    while len(x)>0:  
        choosed = False  
        while not choosed and x[-1]<dim-1:  
            x[-1] = x[-1]+1    #increase the last component  
            choosed = consistent(x, dim)  
        if choosed:  
            if solution(x, dim):  
                solutionFound(x, dim)  
            x.append(-1)    # expand candidate solution  
        else:  
            x = x[:-1]    #go back one component
```

Descrierea soluției backtracking

Rezolvare permutări de N

soluție candidat:

$$x = (x_0, x_1, \dots, x_k), x_i \in (0, 1, \dots, N-1)$$

condiție consistent:

$$x = (x_0, x_1, \dots, x_k) \text{ e consistent dacă } x_i \neq x_j \text{ pentru } \forall i \neq j$$

condiție soluție:

$$x = (x_0, x_1, \dots, x_k) \text{ e soluție dacă e consistent și } k = N-1$$

Rezolvare problema reginelor

soluție candidat:

$$x = (x_0, x_1, \dots, x_k), x_i \in (0, 1, \dots, 7)$$

$$(i, x_i) \forall i \in (0, 1, \dots, k) \text{ reprezintă poziția unei regine pe tablă}$$

condiție consistent:

$$x = (x_0, x_1, \dots, x_k) \text{ e consistent dacă reginele nu se atacă}$$

$$x_i \neq x_j \text{ pentru } \forall i \neq j \text{ nu avem două regine pe același coloană}$$

$$|i-j| \neq |x_i - x_j| \forall i \neq j \text{ nu se află pe același diagonală}$$

condiție soluție:

$$x = (x_0, x_1, \dots, x_k) \text{ e soluție dacă e consistent și } k = 7$$

Implementare -

```
def consistentQ(x, dim):  
    # we only check the last queen (the other queens checked before)  
    for i in range(len(x) - 1):    # no queen on the same column  
        if x[i] == x[-1]:  
            return False  
    # no queen on the same diagonal  
    lastX = len(x)-1  
    lastY = x[-1]  
    for i in range(len(x)-1):  
        if abs(i - lastX) == abs(x[i] - lastY):  
            return False  
    return True
```

```
def solutionQ(x, dim):  
    return len(x) == dim
```

```
def solutionFoundQ(x, dim):  
    # print a chess board  
    for column in range(dim):  
        # prepare a line  
        cLine = ["0"] * dim  
        cLine[x[column]] = "X"  
        print (" ".join(cLine))  
    print ("___"*dim)
```

```
backRecQ([], 8)
```